

Umboð fyri Texaco við føroyingar:

- Ein vanlukka fáa tit ikki loyst marknatrætuna

-Tað kann gerast ein vanlukka fyri Føroyar, um marknatrætuna við bretar ikki verður loyst, áðrenn fyrsta útbjóðingarfarið verður á føroyskum øki um gott og væl eitt ár. Tí hendir tað, so sleppa oljufeløgini ikki at leita í teimum umstríddu økjum, sum bretar gera krav upp á og sum júst eru tey mest áhugaverdu. Tað fer so at gera, at oljufeløgini missa áhugan fyri føroyska økinum og heldur fara at leita vest-an fyri Hebridurnar.

Bent Baumbach saman við einum av sínum starvsfeløgum á vitjan í Suðuroynni. Mynd jan

Eftir Jan Müller

Hetta sigur Bent Baumbach, sum starvast sum geofysikari hjá risastóru oljufyrirkunni Texaco í London.

Hann var í Føroyum nú um dagarnar saman við tveimum starvsfeløgum at frætta nærri um ætlanina at bora aftur í Lopra.

Texaco er eitt av heimsins størstu oljufeløgum, og hevur ein týðandi leiklut í leitningini eftir olju og gassi vestan fyri Hetland.

-Vit halda eisini føroyska økið verða áhugavert at kanna og eru sinnadur at vera við í oljuleitningini her sigur Bent Baumbach, sum visir á, at Texaco metir alt økið millum Hetland og Føroyar sum eina heild. Men hann er ikki serliga fegin, tá komið verður inn á spurningin um markið millum Føroyar og Bretland.

-Eg dugi væl at siggja nú, at hetta málið kann fáa sera óhepnar fylgjur fyri Føroyar og royndirnar at byggja upp eina møguliga oljuvinnu í økinum.

Bent Baumbach visir á, at tað kann gerast sera óheppid fyri Føroyar, um marknaðseman ikki er loyst, áðrenn føroyingar fara at bjóða fyrstu økini út til oljufeløgini longu um gott og væl eitt ár.

-Tað er eingin loyna, at júst tey umstríddu økini - tvs. økini, sum bretar gera krav uppá vestan fyri núverandi miðlinju, eru tey økini, sum oljufeløgini halda mest eru sannlík at goyma olju og gass.

Ein óloyst marknatrætta ger, at hesi økini kunnu ikki bjóðast út til oljufeløgini, tí tey mugu vita við vissu, hvørjar treytir eru galdandi og hvat land hevur avgerðarrættin til økini.

Hetta merkir sostatt, at føroyingarkunnu bert bjóða út øki, sum liggja nærri Føroyum og sum bretar ikki gera krav uppá. Hetta eru øki, sum lítill vitan er um, tí basaltid er so tjúkt har.

Bent Baumbach heldur ikki at bretar geva føroyingum "fair play" í hesum máli, tí teir vita, hvussu stóran týðning tað hevur fyri føroyingar at markna-

ðseman er loyst, áðrenn ein útbjóðingarrunda verður.

Bretar nýtast ikki at skunda sær, tí teir eiga jú alt økið vestan fyri Hetland, sum ikki er liðugt kannað. Teir hava tí ikki sama skund at fáa eina loysn á marknaðspurninginum sum føroyingar.

-Vilja bretar ikki slaka fyri føroyingum, so forðar hetta fyrri eini lisensumfari á um, sum er áhugavert. Eg siggi tí ongan annan møguleika enn at leggja málið fyri Haagdomstólin.

Ikki sami áhugi fyri at leita aðrastaðni nú

-Sleppa vit ikki at leita eftir olju í umráðunum framvið verandi markinum, so er ivasamt, hvussu stóran áhugin verður fyri at gera stóran iløgur í øðrum meira ókendum og torførum økjum sigur Texaco-maðurin.

Tvs. at skulu føroyingar gera tað attraktívt hjá oljufeløgum at leita eftir gassi í økjum, sum lítill vitan er um og sum vónirnar eru minni góðar til enn økini

Bent Baumbach, geofysikari gevur góðar vónir til olju við Føroyar. Mynd Rógvi Johansen

við Hetlandsrennuna, tá fara oljufeløgini at seta nógvar hardari treytir, og tá kann henda, at minni verður eftir til Føroyar, um olja finst.

Hetta heldur Bent Baumbach verða stórt spillfyri Føroyar, og tí vónar hann, at tað verður loyst so mikið upp fyri marknaðsemluna, áðrenn fyrsta útbjóðingarfarið, at tey nú umstríddu økini verða við í útbjóðingini.

Um tey áhugaverdu økini við markið ikki verða við í eini føroyskari útbjóðingarrundu um eitt ár, so ber Bent Baumbach ótta fyri, at oljufeløgini fara at leita suðureftir móti leiðunum vestan fyri Hebridurnar. Hetta eru øki, sum eru við í 17. útbjóðingarfarinum á bretska øki. Hendir hetta, so verður tað her, at oljufeløgini fara at gera sínar sínar komandi árin í leitning eftir olju og gassi í nýggju oljuprovinnsini í Norðurlatlantshavi.

Norsjógurin er við at "løbe tør" sigur Baumbach og við hesum sipar hann til, at oljufeløgini hava ikki vónir um at finna nakrar stóroljukeldur har á stóð við Ekkofisk ol. Tað er harafturimóti stóran oljukeldur av hesum slagnum, sum feløgini vóna, at tey

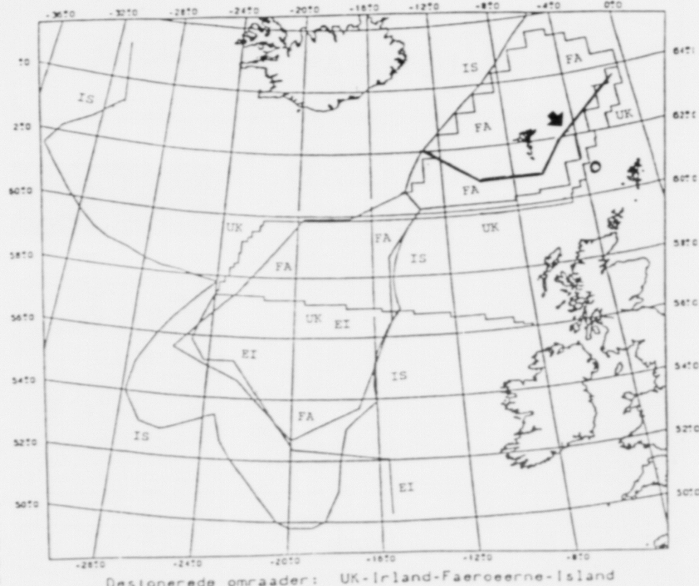
kunnu finna millum Føroyar og Hetland.

Bent Baumbach sigur, at Texaco fylgir neyvt við samráðingunum um markið, nú teir meta alt økið sum eina heild og tiskil hava stórar vónir til at finna olju, eisini føroysku megin miðlinjuna. Ikki minst nú seismikki hava gjørt vísa, at jarðfrøðin vestan fyri Hetland heldur fram vestureftir.

Hann vátar, at teir hava skotið seismikk inni á tí hvíta økinum, sum er eitt slag av ongammallandi bádumegin núverandi miðlinju (fiskimark). Hetta hava teir loyvi til, men tó ikki at bora, tí tá kemur tú inn á spurningin, hvør eigur rættin til økið og oljuna í undirgrundini.

Úrslitið av hesum kann-ingum eru sera positivt og visir, at lögini skamt frá fiskimarkinum, har stóran oljukeldur eru funnar, halda fram vestur í ta hvíta sonuna. Spurningurin er tá, um lögini ikki eisini halda fram enn longur vestur tvs. inn á tað økið, sum føroyingar halda er sít og sum bretar nú gera krav uppá.

Tað er hetta, sum eitt felag sum Texaco vónar at sleppa at kanna, tá eitt útbjóðingarfarið verður á føroyskum øki. Men sum nú er sær tað svart út.

Designerede områder: UK-Irland-Færøerne-Island

Pilurin visir upprunaliga bretska kravið. Cirkul visir, har bretar hava funnið olju